

Medborgar- och konsumentutskottets betänkande över meddelande om *Fremst. 15/2014: For- bedrede forhold for tekstilproduktion i lavtløns- lande*

Förslag

Medborgar- och konsumentutskottet föreslår att

Nordiska rådet lägger meddelandet till handlingarna och anser att
Fremst. 15/2014 för rådets del är *slutbehandlad*

Bakgrund

Framställningen har följande formulering:

Nordisk Råd rekommenderer Nordisk Ministerråd

- 1) at afgive en samlet skriftlig redegørelse over, hvad de nordiske lande gør for at nordiske tekstilproducenter i lavtlønslande forbedrer forholdene, hvad angår menneske- og arbejdstagerrettigheder*
- 2) at også fremover at støtte etablering af et Nordic Ethical Trading Framework som foreslået af Dansk Initiativ for Etisk Handel sammen med Initiativ for Etisk Handel Norge*

Svar från Nordiska ministerrådet:

- 1) I de nordiska länderna pågår en rad aktiviteter, både privata och offentliga initiativ, för att främja arbetstagar- och mänskliga rättigheter inom textilproduktion i låglöneländerna. De nordiska ländernas aktiviteter kan kategoriseras i nationella handlingsplaner, projekt i låglöneländer och i nationella och internationella dialoger.

Handlingsplaner

År 2012 lanserade den danska regeringen en ny handlingsplan för företags samhällsansvar, som innehöll 42 initiativ. Ett av huvudinitiativen var etableringen av en ny medlings- och klagomålsinstitution för ansvarsfullt företagande. Efter Rana Plaza olyckan

2013 etablerade Danmark även ett partnerskap med danska mode- och textilindustrin gällande efterlevnad av mänskliga- och arbetstagar rättigheter. Därutöver har den danska handels- och utvecklingsministern lanserat en 6-punkts plan för företags samhundsansvar som syftar till att främja hållbara globala värdekedjor. Erhvervsstyrelsen i Danmark har i april 2015 ingått kontrakt med branchorganisationen Dansk Mode og Tekstil om utarbetandet av en analys och handlingsplan för att uppgradera kompetensen hos danska mode- och textilföretag i socialt ansvar, stärka samarbetet med leverantörer i enlighet med internationella riktlinjer för CSR, stärka konsumenternas medvetenhet och främja en ansvarsfull och hållbar tillväxt.

Både i Sverige och i Norge är en handlingsplan under utformning, baserad på *UN Guiding Principles for Business and Human rights*. Handlingsplanen kommer att innehålla åtgärder för att förbättra näringslivets kunskap om mänskliga rättigheter och öka medvetenheten om åtgärder som kan förhindra kränkningar av dem. I Finland har ett arbete genomförts som syftade till att ta FN:s ramverk och vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter i konkret bruk i bolag som har verksamhet eller underleverantörer i låglöneländer. Processen omfattade textil- och modeindustrin, arbetsmarknadsparter och medborgarföreningar.

Projekt

Den svenska biståndsmyndigheten Sida driver ett par s.k. public private development partnership projekt i Bangladesh. Ett av dem är projektet Centre of Excellence för tekoindustrin (textil- och konfektionsindustrin), som drivs tillsammans med H&M, där ILO är genomförande part. Projektets mål är att sätta upp ett så kallat center of Excellence för yrkesutbildning inom tekoindustrin, genom att etablera en replikerbar modell för att möta industrins behov av mer yrkeskunnig arbetskraft samtidigt som anställningsbarheten och lönerna för fram för allt kvinnliga arbetare kan höjas. Ett annat projekt är Environment, Health and Safety Center, som Sida driver tillsammans med Wal-Mart och USAID, där den amerikanska civilsamhällsorganisationen Institute for Sustainable Communities är genomförande part. Projektet syftar till att etablera ett utbildningscenter för arbetsledare inom tekoindustrin i produktion, miljö, hälso- och säkerhetsrelaterade frågor.

Den danska regeringen har 2015 lanserat tre nya budgetposter för initiativ i låglöneländer, en för CSR, en för social dialog och en tredje för att främja hållbara värdekedjor. Danmark deltar i en rad projekt i Bangladesh, bl.a. ett forskningsprojekt mellan universiteter i Danmark och Bangladesh om hållbar utveckling i textilindustrin. I Vietnam, som också är en stor textilproducent, ingår Danmark genom Global Green Growth Forum i ett nytt partnerskap med syfte att säkra bättre arbetsvillkor och högre miljöstandarder i landets textilindustri. I perioden 2013-2016 stöder den danska regeringen Dansk Initiativ for Etisk Handel (DIEH) med 5 milj. DKK i syfte att stärka etisk handel och ansvarsfulla värdekedjor bland danska företag.

Dialog

Arbetstagar- och mänskliga rättigheter inom textilproduktion i låglöneländer lyfts fram i nationella och internationella sammanhang, t.ex. i dialoger med företag och organisationer i branschen och i

Nordiska rådet

**Fremst.
15/2014/medborgar
D 2015**

Tidigare nummer:
A 1613/medborgar

Behandlas i:
Medborgar- och
konsumentutskottet

J.nr. 13-00309-35

samband med politiska besök i aktuella länder samt i ambassadernas verksamhet. Norge hade t.ex. efter Rana Plaza katastrofen möten med det civila samhället på både politisk och tjänstemannanivå om villkoren som textilarbetarna arbetar under i Asien. Teman för diskussionerna var bl.a. insyn i leverantörslistor, skälig lön för arbetare och ökat norskt ekonomiskt stöd till ILO: s arbete i Bangladesh.

Sverige har uppmanat svenska tekstilföretag att ansluta sig till Accord och majoriteten av de svenska företagen har redan gjort detta. Arbetet fortsätter med en löpande dialog med företagen på området och nära samarbete med facket. Sverige har även inom OECD (och EU) arbetat för att förbättra arbetsvillkoren inom textilsektorn. Bland privata aktörer samarbetar t.ex. H&M med bl.a. ILO och IF Metall i syfte att förbättra arbetsvillkor. H&M har även uppvaktat Bangladesh regering om att öka minimilönerna samt att förbättra villkoren för textilarbetarna.

Inom ramen för dialog kan även nämnas att Dansk Initiativ for Etisk Handel (DIEH) i samarbete med Ethical Trade Initiatives från Norge och Storbritannien genomför ett projekt för att främja social dialog på en rad utvalda textilfabriker i Bangladesh. Den danska regeringen har även valt ut 12 länder, däribland Bangladesh, för ett myndighetssamarbete. I förbindelse till det är en tillväxtrådgi-vare utsänd till den danska ambassaden i Dhaka.

- 2) År 2012 lanserade Nordiska Ministerrådet Nordic Strategy for Corporate Social Responsibility. Ett av tre prioriterade områden i den tre-åriga strategin var att hantera risker och möjligheter i globala värdekedjor. Ett initiativ under detta prioriteringsområde är ett Nordic Ethical Trading Framework. Syftet med initiativet är att möta de utmaningar som nordiska företag har gällande upprätthållandet av mänskliga- och arbetstagar rättigheter och god miljöstandard i sina leverantörskedjor. Det danska och norska Ethical Trading Initiativet (DIEH respektive IEH) har arbetat tillsammans för att främja ett Nordic Ethical Trading Framework för kunskap- och informations-utbyte kring etisk handel och för att underlätta gemensamma ansträngningar och initiativ från intressenter i de Nordiska länderna. Nordiska ministerrådet har stött initiativet med 165 000 DKK i inledningsskedet, som en del av implementeringen av den nordiska strategin kring CSR. Den första delen är nu avslutad och DIEH och IEH har fortsatt arbetet inom ramen för det nordiska nätverket och arrangerar en rad möten och kurser för nordiska företag och intressenter och utarbetar gemensamma aktiviteter i låglöneländer.

Nordiska Ministerrådet för miljö har utvecklat en textilhandlingsplan, *Norden - velklædt i et rent miljø*. Handlingsplanen är en del av det danska ordförandeskapsprogrammet och innehåller konkreta aktiviteter fram t.o.m. 2017. Handlingsplanens målsättning är att skapa en grund för att främja en mer resurseffektiv och hållbar nordisk textil- och modebransch. I handlingsplanen ingår bl.a. ett initiativ om att undersöka möjligheten till gemensamma nordiska frivilliga branschavtal för att skapa en mer hållbar mode- och textilindustri.

Ministerrådet ser positivt på arbetet inom Nordic Ethical Trading Framework och lyfter fram vikten av att utveckla samarbetet för

Nordiska rådet

**Fremst.
15/2014/medborgar
D 2015**

Tidigare nummer:
A 1613/medborgar

Behandlas i:
Medborgar- och
konsumentutskottet

J.nr. 13-00309-35

att förbättra förhållandena inom textilproduktion i låglöneländerna. Den nordiska textilhandlingsplanen är även en viktig del i detta.

Nordiska Ministerrådet hoppas att vi med detta har besvarat Nordiska Rådets rekommendationer.

Utskottets synpunkter/betänkande

Medborgar- och konsumentutskottet noterar Nordiska ministerrådets meddelande som redogör för främst Danmark, Norges och Sveriges engagemang i frågan. Det är glädjande att se de tre regeringarnas engagemang för att säkra de mänskliga rättigheterna och arbetstagarrättigheterna i textilproduktionen i låglöneländerna.

Emellertid saknas information från Island och informationen från Finland är begränsad. Medborgar- och konsumentutskottet vill följa upp gentemot dessa två länder direkt för att få mer information om hur situationen är här.

Eftersom ärendet har sin bakgrund i Rana Plaza-tragedin i Bangladesh är det till dels naturligt att mycket av fokus kring insatserna ligger i Bangladesh, även om meddelandet även hänvisar till insatser i andra låglöneländer däribland Vietnam.

Reykjavik 27 oktober 2015

Annicka Engblom (M), **Formand**
Bengt Morten Wenstøb (H)
Eva Sonidsson (S)
Hege Haukeland Liadal (A)
Henrik Brodersen (DF)
Håkan Svenneling (V)
Johanna Karimäki (gröna), **Næstformand**

Maarit Feldt-Ranta (sd)
Orla Hav (S)
Oskar J. Grimstad (FrP)
Paula Bieler (SD)
Staffan Danielsson (C)

Nordiska rådet

**Fremst.
15/2014/medborgar
D 2015**

Tidigare nummer:
A 1613/medborgar

Behandlas i:
Medborgar- och
konsumentutskottet

J.nr. 13-00309-35